

Talousvaliokunnan mietintö n:o 5 hallituksen esityksestä laiksi eläinsuojelulain muuttamisesta

Eduskunta on 20 päivänä joulukuuta 1984 lähettänyt talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 263/1984 vp. laiksi eläinsuojelulain muuttamisesta.

Tässä yhteydessä valiokunta on päättänyt ottaa käsiteltäväksi myös eduskunnan 24 päivänä helmikuuta 1984 valiokuntaan lähettämän ed. Ehrnroothin lakialoitteen n:o 7/1984 vp. laiksi eläinsuojelulain muuttamisesta sekä eduskunnan 17 päivänä kesäkuuta 1983 valiokuntaan lähettämät ed. Joutsenlahden ym. toivomusaloitteen n:o 552/1983 vp. tarpeettomien eläinkokeiden lopettamisesta ja ed. Rehnin ym. toivomusaloitteen n:o 606/1983 vp. eläinsuojelulain uudistamisesta.

Asiantuntijat

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuuluttavana ylitarkastaja Olli Sorvettula, ylitarkastaja Aulis Niemiaho ja nuorempi hallitussihteeri Elma Solonen maa- ja metsätalousministeriöstä, apulaisprofessori Eero Tanhuanpää ja apulaisprofessori Rolf Kristoffersson Helsingin yliopistosta, professori Leo Hirvonen Oulun yliopistosta, professori Lauri Vasenius Eläinlääketieteellisestä korkeakoulusta, toimitusjohtaja Antti Olkkonen Helsingin kaupungin elintarviketukukaupan keskuksesta, agrologi Johannes Ijas Maataloustuottajain Keskusliitosta, toiminnanjohtaja Esa Eriksson Suomen Eläinlääkäriliitosta, puheenjohtaja Ahti Hämäläinen ja sihteeri Mirjam Kajander Valtakunnallisesta eläinsuojeluliitosta, puheenjohtaja Hannele Luukkainen ja toimistonhoitaja Kaarina Kivivuori Koe-eläinten Suojelunimisesta yhdistyksestä, eläinlääkäri Karl Wahlberg Suomen Eläinsuojeluyhdistyksestä, puheenjohtaja Sylvia Stenius ja varapuheenjohtaja Juliana von Wendt Vihreä Risti -nimisestä yhdistyksestä, toiminnanjohtaja Pekka Ketonen Suomen Kennelliitosta, pääsihteeri Matti Lakkisto Suomen Hippoksesta, toiminnanjohtaja Åke Qvist Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitosta, rab-

biini Ove Schwarz ja lääketieteen lisensiaatti Dave Weintraub Helsingin juutalaisesta seurakunnasta, hygieenikkoeläinlääkäri Paavo Kurkela Kauhajoen kunnasta, kunnaneläinlääkäri Pekka Urmas Jalasjärven kunnasta, eläinlääkäri Mikael Ilves sekä eläinsuojeluvalvoja Anja Eerikäinen.

Hallituksen esitys ja aloitteet

Hallituksen esityksen mukaisella lakiehdotuksella kiellettäisiin tarpeetonta kipua tai tuskaa aiheuttavien välineiden ja laitteiden valmistaminen, maahantuonti, luovuttaminen ja käyttäminen sekä ilman lupaa tapahtuva eläinten käyttäminen, kouluttaminen ja esittäminen siten, että siitä saattaisi aiheutua eläimelle kipua tai tuskaa. Samoin eläinten suorituskyvyn keinotekoinen muuttaminen tai ylläpitäminen lääkkeillä taikka muilla vastaavilla valmisteilla kiellettäisiin. Eläinjalostusta rajoitettaisiin siltä osin kuin eläinkanalla olisi toistuvasti eläinlääkinnällisiä toimenpiteitä edellyttäviä synnytyksiä tai elintoimintojen ylläpito edellyttäisi eläinlääkinnän käyttöä. Koe-eläintoimintaa ja eläinten käyttämistä tieteellisiin kokeisiin säädeltäisiin nykyistä tarkemmin ja säätelety olisi nykyistä yksityiskohtaisempaa. Ammatinomainen seura- tai harrastuseläinten kauppa ja muu vastaava toiminta tulisi nykyistä laajemmin ilmoituksenvaraiseksi. Eläinsuojelun ylin johto ja valvonta kuuluisi edelleen maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintöosastolle, jolla voisi olla apunaan eläinsuojeluneuvottelukunta. Eläinsuojeluvalvonta kussakin läänissä kuuluisi lääninhalitukselle. Tieteellisten eläinkokeiden valvonta kuuluisi läänineläinlääkärille ja apulaislänineläinlääkärille. Kunnallinen eläinsuojeluvalvonta kuuluisi kunnan- tai kaupungineläinlääkärille ja terveystarkastajille sekä poliisille. Teurastamojen eläinsuojeluvalvonta siirrettäisiin tarkastuseläinlääkäreille. Lääninhallitus voisi myöntää koulutuksen saaneelle henkilölle oikeuden suorittaa tarkastuksia ja antaa kehotuksia epäkohtien korjaamiseksi.

Eläinsuojeluvalvojilla olisi aiheellisen epäilyn ollessa kyseessä oikeus tarkastaa eläin, sen säilytyspaikka sekä sen ravinto ja vesi, varusteet sekä sitä varten olevat välineet. Eläimen omistajalle tai haltijalle olisi tarvittaessa annettava kehoitus epäkohtien korjaamiseksi. Kehotuksen laiminlyönnin seurauksena voisi poliisi toimittaa katselmuksen eläinlääkärin avustamana ja eläinlääkäri antaisi ohjeet toimenpiteistä epäkohtien korjaamiseksi. Katselmuksesta tehtäisiin ilmoitus viralliselle syyttäjälle. Laiminlyönnin jatkuessa poliisi voisi joko hankkia eläimelle hoidon muualta taikka myydä tai lopettaa sen.

Maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintöosaston tulisi ilmoittaa eläinsuojelun vastaisten laitteiden ja välineiden myynnistä ja maahan-tuonnista viralliselle syyttäjälle tai ryhtyä muutoin tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Eläinsuojelun vastaisesta toiminnasta annettavia rangaistuksia ehdotetaan uudistettaviksi. Eläinrääkkäyksestä tuomittu henkilö voitaisiin nykyisten säännösten periaatteiden mukaisesti tuomita menettäneeksi oikeutensa pitää eläimiä. Kielto voitaisiin antaa määräajaksi tai pysyvästi ja se voisi koskea vain määrättyjä eläinlajeja tai eläintenpitoa yleensä.

Lakialoitteessa n:o 7/1984 vp. ehdotetaan pääosin hallituksen esityksen mukaisia muutoksia eläinsuojelulakiin. Tärkeimmät poikkeukset koskevat eläimen kohtelua ja käsittelyä koskevien säännösten tiukentamista nykyisistä, eläinkokeiden määrän rajoittamista koskevan säännöksen ottamista lakiin, eläinsuojeluvannon järjestämistä sekä rangaistussäännösten tiukentamista hallituksen esitykseen verrattuna.

Toivomusaloitteessa n:o 552/1983 vp. ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi pikaisesti toimenpiteisiin tarpeettomien eläinkokeiden poistamiseksi ja huolehtisi siitä, että eläinkokeissa ei eläimille aiheutettaisi tarpeettomia kärsimyksiä.

Toivomusaloitteessa n:o 606/1983 vp. ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus antaisi kiireellisesti eduskunnalle esityksen uudeksi eläinsuojelulaksi, jossa erityisesti kielletään tarpeeton eläinrääkkäys sen kaikissa muodoissa.

Yleistä

Talousvaliokunta pitää hallituksen esitystä perusteltuna ja tarkoituksenmukaisena. Hallituksen esitys noudattaa eduskunnan aiemmin esittämää toivomusta eläinsuojelun tehostamisesta.

Eläinsuojelulain yleisten periaatteiden mukaan eläintä on kohdeltava hyvin, niin ettei sille tuoteta tarpeetonta kärsimystä. Ehdotetussa 2 a §:ssä säädetään voimassa olevan lain 2 §:n kanssa yhdenmukaisesti, että tarpeettoman kivun ja tuskan tuottaminen eläimelle on kiellettyä. Tarpeettoman kivun ja tuskan aiheuttamisena on pidettävä kaikkea sellaista kipua tai tuskaa aiheuttavaa toimintaa, mikä ei liity eläimen tavanomaiseen ja välttämättömään hoitoon, käyttöön, terveyden- ja sairaudenhoitoon taikka opetuksellisiin tai tieteellisen tutkimuksen tarpeisiin. Hallituksen esitykseen sisältyvän 15 §:n säännöksiä eläinsuojelulain vastaisesta toiminnasta tulee talousvaliokunnan mielestä tulkita näistä lähtökohdista.

Ehdotetun 6 §:n 2 momentin mukaan tulee nykyisestä säännöksestä poiketen eläinkilpailuihin kutsua eläinlääkäri, vaikkei kilpailu ole julkinen. Toisaalta eläinlääkäri on kutsuttava vain, jos eläin voi joutua alttiiksi kohtuuttomalle rasitukselle, kivulle tai tuskalle. Vaikka eläinlääkäri on säännösehdotuksen mukaan kutsuttava vain edellä mainituissa tapauksissa, voi lääninhallitus kuitenkin vapauttaa järjestäjän eläinlääkärin kutsumisesta, jos kilpailuun liittyvät eläimen suoritteet ja olosuhteet eivät altista eläintä eläinsuojelullisessa mielessä kyseenalaiselle kohtelulle. Valiokunta korostaa eläinsuojelullisten näkökohtien tärkeyttä eläinkilpailujen yhteydessä, koska velvollisuus kutsua eläinlääkäri syntyy vasta silloin, kun eläinkilpailussa näyttää olevan tarvetta eläinsuojelulain kannalta tarpeelliseen valvontaan. Kun kyse on vain ajateltavissa olevan mahdollisuuden ja ennalta arvioitun tosiasiallisen tilanteen välisestä erosta, lääninhallitusten tulee valiokunnan käsityksen mukaan suhtautua pidättyvästi eläinlääkärin kutsumisesta vapauttamiseen.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan eläimen luovuttaminen arpajais- tai kilpailuvoittona kiellettäväksi. Kun valiokunnan saaman tiedon mukaan eläinten luovuttamista arpajais- tai kilpailuvoittona tapahtuu ensisijaisesti sellaisten järjestöjen järjestämissä arpajaisissa ja kilpailuissa, joiden jäsenistö ammatikseen tai asiaa vakavasti harrastaen hoitaa eläimiä, ehdottaa valiokunta 6 §:n 5 momentin poistamista hallituksen esityksestä. Myös arpajais- tai kilpailuvoittona saadun eläimen hoitamista koskee eläinsuojelulaki. Valiokunnan mielestä tulee eläinvoittojen vaihtoehtona käyttää vastaavan arvoista muuta palkintoa, jolloin palkinnon saajalla on mahdollisuus valita muu palkinto, millöin hänen olosuhteensa eivät anna mahdollisuutta eläimen asianmukaiseen hoitamiseen tai hän ei eläintä halua.

Valiokunta ehdottaa 6 §:n 1 momenttiin tehtäväksi sanontaa koskevan korjauksen.

Eläinjalostus

Hallituksen esityksen 8 §:ssä kielletään eläinjalostus, jonka tuloksena toistuvasti syntyy yksilöitä, joiden synnytys tai normaalien elintoimintojen ylläpito edellyttää erityisiä eläinlääkinnällisiä tai muita toimenpiteitä. Kotieläinjalostuksen ja eläinlääketieteen kehityksen seurauksena joudutaan jossain määrin käyttämään kotieläinten synnytyksissä keisarinleikkausta. Valiokunta pitää tärkeänä, ettei tätä tunnusmerkkiä sinänsä pidetä kielletyn eläinjalostuksen osoittimena, vaan että nimenomaan toistuvuus eläinsukupolvissa osoittaa kielletyn eläinjalostuksen olemassaoloa.

Tieteellisessä toiminnassa on ollut tarpeen synnyttää eläinkantoja, joilla synnytys tai normaalien elintoimintojen ylläpito edellyttää erityisiä eläinlääkinnällisiä tai muita toimenpiteitä. Eläinkannalla saattaa olla periytyvä tauti tai taipumus sairastua tiettyyn tautiin. Tällaisia eläinkantoja käytetään muun muassa kaatumataudin ja sokeritaudin tutkimuksessa. Jotta tällainen perusteltu lääketieteellinen tutkimus voisi jatkua, pitää valiokunta tarpeellisena lisätä hallituksen esityksen 8 §:ään säännöksen, jolla mainitunlaisessa tieteellisessä tarkoituksessa tapahtuva eläinjalostus sallitaan. Sen sijaan koti- tai seuraeläinten jalostuksessa ja tarvittaessa maahantuonnissa on kieltö asianmukainen.

Koe-eläintoiminta

Lakiehdotuksen 9 §:ssä edellytetään koe-eläintoimintaan aina saatavaksi maa- ja metsätalousministeriön lupa. Toisaalta koe-eläintoiminnan harjoittamiseksi määritellään eläintenpito eläinkokeita varten sekä eläimillä suoritettavat kokeet, testit, tutkimukset ja selvitykset. Koe-eläintoiminnan määrittely on valiokunnan käsityksen mukaan liian laaja, koska paitsi eläintenpito eläinkokeita varten on koe-eläintoiminnaksi määriteltä myös erilaisten kokeiden, testien, tutkimusten ja selvitysten suorittaminen eläimillä tai eläimiä hyväksikäyttäen. Valiokunnan käsityksen mukaan koe-eläintoiminnaksi tulee jälkimmäisessä suhteessa määritellä vain ne tapaukset, joissa eläin on hankittu erityisesti koetarkoituksiin. Koetarkoituksiin hankituilla eläimillä valiokunta tarkoittaa tässä tapauksessa paitsi yliopistojen ja

tutkimuslaitosten erityisesti koe-eläintoimintaa varten kasvatettavia eläimiä myös muita eläimiä, jotka hankitaan tietyn tai tiettyjen kokeiden, testien, tutkimusten tai selvitysten suorittamista silmällä pitäen, vaikka eläin alunperin on kasvatettu koti- tai seuraeläimeksi.

Koe-eläintoimintaan tarvittava lupa on myös valiokunnan käsityksen mukaan tarpeettoman laaja. Lupa tarvitaan muun muassa hyönteisillä tai ameeboilla suoritettavia kokeita varten ja siitä riippumatta aiheuttaako koe kipua tai tuskaa. Tästä syystä valiokunta ehdottaa luvanvaraiseksi vain selkärangkaisilla eläimillä harjoitettavan koe-eläintoiminnan. Voimassa olevan lain 9 §:n 2 momentissa määritellään tieteelliset eläinkokeet. Koska tieteelliset eläinkokeet ovat osa koe-eläintoimintaa, on valiokunta käsitellyt koko 9 §:ää ja ehdottaa pykälän rakennetta muutettavaksi siten, että laajempi määritelmä koe-eläintoiminnasta sijoitetaan 2 momentiksi ja määritelmä tieteellisistä eläinkokeista 3 momentiksi.

Valiokunta pitää tieteellisten eläinkokeiden ja muun koe-eläintoiminnan vaihtoehtoksi kehitettyä tutkimusta erityisen tärkeänä. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan tässä suhteessa suuria mahdollisuuksia tarjoavat muun muassa solu- ja kudosisilmäläiset sekä automaattista tietojenkäsittelyä hyväksikäyttäen laadittavat teoreettiset mallit. Valiokunta pitää tärkeänä myös, että ennen eläinkokeiden suorittamista tutkitaan, onko aikaisemmin suoritettu vastaavaa tutkimusta, jolloin tutkimuksen suorittaminen muuttuu tarpeettomaksi, sekä että koe-eläintoiminta ja sen osana tieteelliset eläinkokeet suoritetaan mahdollisimman alhaisen tasoilla eläimillä. Valtion tulee tieteellisen toiminnan tukemisessa ottaa huomioon mahdollisuudet edistää vaihtoehtotutkimuksen käyttöä.

Eettisten toimikuntien asettaminen eläinkokeita valvomaan on valiokunnan käsityksen mukaan tärkeää. Eettisissä toimikunnissa tulee kokeen laadun mukaan olla edustettuna asianomaisen laitoksen, tieteellisen asiantuntemuksen ja eläinsuojeluun liittyvien viranomaistahojen. Hallituksen esityksen perusteluissa esitetty eläinkokeiden luokittelut ja lupajärjestelmä ovat valiokunnan käsityksen mukaan tarkoituksenmukaiset. Erityistä huomiota tulee kiinnittää koe-eläintoimintaan, joka aiheuttaa eläimelle kipua tai tuskaa.

Eläimille suoritettavat kokeet, testit, tutkimukset ja selvitykset kuten ammatinharjoittamiseen liittyvät ruokintakokeet, joita ei suoriteta eläinkokeita varten kasvatetuilla tai hankituilla eläimillä, olisivat sallitut ilman lupaa, kunhan ne

eivät muutoin ole eläinsuojelulain vastaisia. Näin ollen näissäkään tapauksissa ei eläimelle saa aiheuttaa tarpeetonta kipua tai tuskaa.

Valiokunnan käsityksen mukaan muun kuin ihmisten tai eläinten terveyden kannalta välttämättömän tieteellisessä tarkoituksessa tapahtuvan aineiden ja valmisteiden kemiallisia tai fysiologisia vaikutuksia selvittävän koe-eläimiä käyttävän tutkimuksen tulee olla kiellettyä. Näin ollen esimerkiksi yksinomaan kauneudenhoitoa palveluihin tarkoituksiin suoritettavat eläinkokeet eivät valiokunnan käsityksen mukaan tule kysymykseen 9 §:n mukaisina tieteellisinä kokeina tai muina koe-eläimillä suoritettavina kokeina ja testeinä.

Eläinsuojeluvallonta

Talousvaliokunta pitää eläinsuojelun tehostamisen kannalta merkittävänä sitä, että eläinsuojelun valvontatehtäviin voidaan ottaa koulutuksen saaneita henkilöitä lääninhallituksen luvalla. Maa- ja metsätalousministeriön tulee antaessaan ohjeita luvan ehdoista huolehtia siitä, että maan eri osissa saavutetaan riittävä yhdenmukaisuus, kun lääninhallitukset myöntävät henkilölle 11 a §:n nojalla oikeuden suorittaa 12 §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia. Valiokunta korostaa myös vapaaehtoisten valvojien toiminnalle asetettavien ehtojen tärkeyttä. Valvojat tulee asettaa määräajaksi ja lääninhallituksen tulee varata itselleen mahdollisuus peruuttaa tarvittaessa myönnetty lupa. Valvojille annettavan koulutuksen tulee olla riittävän laajaa ja sisältää paitsi eläinsuojelullisia näkökohtia myös oikeudellisia sekä eläinten hoitoon ja kasvatukseen liittyviä osia. Valiokunnan käsityksen mukaan vapaaehtoisilla eläinsuojeluvallvojilla on rikoslain 2 luvun 12 §:n mukainen vastuu toimistaan, koska heidät on mainitun pykälän mukaisesti asetettu julkista asiasta toimittamaan. Hallituksen esityksen perusteluihin viitaten valiokunta korostaa myös vahingonkorvausvastuun merkitystä.

Lakiehdotuksen 12 §:n mukaisissa tarkastuksissa ja 12 a §:n mukaisissa katselmuksissa on syytä asettaa eläimen omistajalle tai haltijalle määräaika, jonka kuluessa havaitut epäkohdat on korjattava tai muut toimenpiteet suoritettava. Valio-

kunta ehdottaa tätä koskevan säännöksen ottamista molempiin pykäliin.

Ehdotetussa 12 a §:ssä on katselmuksen toimittamisen edellytykseksi asetettu se, että 12 §:n mukaista kehotusta ei ole noudatettu. Kun valiokunnan käsityksen mukaan on tarpeellista, että katselmus voidaan suorittaa myös ilman 12 §:n mukaista tarkastusta, ehdottaa valiokunta pykälään lisättäväksi tätä tarkoittavan säännöksen. Poliisin toimittama katselmus voidaan valiokunnan käsityksen mukaan tehdä erityisesti niissä tapauksissa, joissa on syytä epäillä törkeää eläinsuojelulain rikkomista.

Hallituksen esityksen 12 a §:n 1 momentin viimeisen virkkeen ja 2 momentin mukaan voidaan eläin lopettaa, jos sen hengissä pitäminen aiheuttaa sille kohtuutonta kärsimystä tai hengissä pitäminen on ilmeistä julmuutta eläintä kohtaan. Valiokunta ehdottaa tätä koskevaa säännöstä selvytyden vuoksi erilliseksi 12 b §:ksi, koska eläimen lopettaminen voi valiokunnan käsityksen mukaan perustua sekä 12 §:n mukaisessa tarkastuksessa että 12 a §:n mukaisessa katselmuksessa tehtyihin havaintoihin tai muutoin havaittuun eläimen lopettamisen tarpeeseen.

Rangaistussäännökset

Valiokunta pitää tarpeellisena täydentää hallituksen esityksen 15 §:n 2 momentin mukaista eläinräkkäyksen tunnusmerkistöä siten, että myös ilmeisessä kiduttamisen tarkoituksessa, taikka julmuudesta, ilkeydestä tai vallattomuudesta tapahtuvalla eläimen hoidon laiminlyömisellä voi täyttää eläinräkkäyksen tunnusmerkistön. Tämä koskee myös eläimen heitteillejättöä sen ohella, että lain 2 §:n 1 momentin ja lakiehdotuksen 15 §:n 1 momentin nojalla koti-, tarhai- tai muun hoidossa olevan eläimen jättäminen vaille tarpeellista hoitoa, ravintoa tai juomaa sisältää tarpeettoman kivun ja tuskan tuottamisesta eläimelle tuomittavan rangaistuksen tunnusmerkistön.

Edellä esitetyn perusteella talousvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

eläinsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 27 päivänä tammikuuta 1971 annetun eläinsuojelulain (91/71) 3 §:n 1 momentti, 6 (poist.), 7, 9—13 ja 15 § sekä

lisätään lakiin uusi 2 a §, 8 §:ään uusi 5 momentti (poist.) sekä lakiin uusi 11 a, 12 a, 12 b ja 13 a — 13 d § seuraavasti:

2 a ja 3 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

6 §

Ennen kuin eläintä koulutetaan, pidetään näytteillä tai käytetään valo- tai elokuvauksessa tai muussa esityksessä siten, että eläimelle voi aiheutua kipua tai tuskaa, on *toimenpide* esitettävä kunnan- tai kaupungineläinlääkäriin hyväksyttäväksi. Mitä edellä on säädetty, ei kuitenkaan koske valo- tai elokuvausta tieteellistä tutkimusta tai siihen liittyvää opetustarkoitusta varten.

(2—4 mom. kuten hallituksen esityksessä)

(5 mom. *poist.*)

7 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

8 §

Sellainen eläinjalostus, jonka tuloksena toistuvasti syntyy yksilöitä, joiden synnytys tai normaali elintoimintojen ylläpito edellyttää erityisiä eläinlääkinnällisiä tai muita toimenpiteitä, on kielletty, *jollei maa- ja metsätalousministeriö myönnä poikkeusta tieteellistä koetta varten*. Tarvittaessa maa- ja metsätalousministeriö voi kieltää tällaisten eläinten maahantuonnin.

9 §

Selkärankaisiin eläimiin kohdistuvaa koe-eläintoimintaa saadaan harjoittaa maa- ja metsätalousministeriön antamalla luvalla. Koe-eläintoiminnan valvonnasta, eläinten käyttämisestä tieteellisissä kokeissa, kokeiden valvonnasta ja niiden suorittamisen ehdoista, koe-eläinten hankinnasta ja ylläpitämisestä, kokeiden suorittajien ja koe-eläinten hoitajien pätevydestä sekä valvontaviranomaisten oikeudesta keskeyttää eläinkoe tai koe-eläintoiminta säädetään asetuksella.

Koe-eläintoiminnan harjoittamisella tarkoitetaan eläintenpitoa eläinkokeita varten sekä eri-

laisten kokeiden, testien, tutkimusten ja selvitysten suorittaminen *koe-eläimillä* tai *koe-eläimiä* hyväksi käyttäen.

Tieteellisellä eläinkokeella tarkoitetaan *toimenpidettä*, jossa eläimen käyttäminen ihmisen tai eläimen terveyden- tai sairaanhoidon taikka tieteellisen tutkimuksen kannalta on tarpeellista *tahi* opetuksellisesti välttämätöntä ja joka suoritetaan tieteellisin menetelmin ja hyväksyttävän koulutuksen saaneen henkilön valvonnassa ja vastuulla.

10—11 a §

(Kuten hallituksen esityksessä)

12 §

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Jos 1 momentissa mainitussa tarkastuksessa taikka muulloin todetaan tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä rikotun, on 1 momentissa mainitun henkilön ilmoitettava siitä eläimen omistajalle tai haltijalle sekä annettava kehoitus epäkohtien korjaamiseen *määräajassa*.

(3 mom. kuten hallituksen esityksessä)

12 a §

Jos 12 §:ssä tarkoitettua kehoitusta epäkohtien korjaamiseen ei ole noudatettu *tai jos siihen on muutoin syytä*, on poliisin toimitettava katselmus käyttäen apunaan eläinlääkäriä. Milloin katselmuksessa havaitaan, että eläintä on kohdeltu tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti, eläinlääkäriin on annettavat ohjeet toimenpiteistä, joilla epäkohdat korjataan *sekä asetettava tätä varten määräaika*. Jos eläinlääkäriin ohjeita ei ole noudatettu, poliisi voi hankkia eläimelle hoitoa muualta tai, milloin se ei ole mahdollista, myydä eläimen huutokaupalla. Jollei huutokaupan järjestäminen ole tarkoituksenmukaista, saadaan eläin muulla tavoin myydä käyvästä hinnasta tai lopettaa. (*Poist.*)

(2 mom. *poist.*)

12 b § (uusi)

Jos eläinlääkäri toteaa eläimen olevan sellaisessa tilassa, että sen hengissä pitäminen on ilmeistä julmuutta sitä kohtaan, on eläin lopetettava.

13—13 d §

(Kuten hallituksen esityksessä)

15 §

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Joka ilmeisessä kiduttamisen tarkoituksessa

taikka julmuudesta, ilkeydestä tai vallattomuudesta lyömällä, räikein äänin meluamalla taikka muulla eläimeen kohdistuvalla toimeenpiteellä tai sen hoidon laiminlyömisellä aiheuttaa tarpeetonta kipua tai tuskaa eläimelle, on tuomittava eläinrääkkäyksestä sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

(3—5 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulosäännös

(Kuten hallituksen esityksessä)

Edelleen valiokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakialoite n:o 7/1984 vp. hylättäisiin.

Vielä valiokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että toivomusaloitteet n:o 552 ja 606/1983 vp. hylättäisiin.

Helsingissä 7 päivänä toukokuuta 1985

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Rajantie ja varapuheenjohtaja Laurila sekä jäsenet Alho, Helle, Ikonen, Aila Jokinen (osittain), Jouppila,

H. Kemppainen, Kietäväinen, Lehtinen (osittain), Lindroos, Lähdesmäki, Mäkipää (osittain), Söderström, Tykkyläinen, Vihriälä ja Wasz-Höckert.